

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – ТУНДЖА”

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**с проектни предложения за предоставяне на
безвъзмездна финансова помощ**

по Стратегията за Водено от общностите местно развитие

на СНЦ „МИГ-Тунджа”

от Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

**Процедура чрез подбор на проектни предложения
с няколко крайни срока за кандидатстване**

**BG06RDNP001-19.653 МИГ- ТУНДЖА - МЯРКА 6.4.1 „ИНВЕСТИЦИИ В
ПОДКРЕПА НА НЕЗЕМЕДЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ“**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА:	4
ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ/ДЕФИНИЦИИ:	5
I. УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ	9
1. Наименование на програмата:	9
2. Наименование на приоритетната ос:	9
3. Наименование на процедурата:	9
4. Измерения по кодове:	9
5. Территориален обхват:	9
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помош по процедурата и очаквани резултати:	10
7. Индикатори:	10
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата:	11
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помош за конкретен проект:	11
10. Процент на съфинансиране:	12
11. Допустими кандидати:	12
11.1. Условия за допустимост на кандидатите:	12
11.2. Условия за недопустимост на кандидатите:	13
12. Допустими партньори:	16
13. Деяности, допустими за финансиране:	16
13.1. Допустими деяности:	16
13.2. Условия за допустимост на деяностите:	16
13.3. Недопустими деяности:	19
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	20
14.1. Допустими разходи:	20
14.2. Условия за допустимост на разходите:	21
14.3. Недопустими разходи:	24
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	25
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:	26
17. Хоризонтални политики:	31

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:	31
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	31
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:.....	32
21. Ред за оценяване на проектните предложения:	32
22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	37
23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	43
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	45
24.1. Списък с общи документи:.....	45
24.2. Списък със специфични документи:	50
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:.....	53
26. Адрес за подаване на проектните предложения:	53
27. Допълнителна информация:	53
27.1. Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условията за кандидатстване:.....	53
27.2. Процедура за уведомяване на неодобрени и одобрени кандидати и сключване на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:	53
28. Приложения към Условията за кандидатстване:.....	54

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА:

АСД	Административно съответствие и допустимост
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕТ	Едноличен търговец
ЗКН	Закон за културното наследство
ЗМСП	Закон за малките и средни предприятия
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА „ГИТ”	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020г.
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КИД	Класификатор на икономическите дейности
КППП	Комисия за подбор на проектни предложения
КС	Количествена сметка
КСС	Количествено-стойностна сметка
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МИГ	Местна инициативна група
МФ	Министерство на финансите
ПРСР 2014 – 2020 г.	Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПМС № 160	Постановление № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор на публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от европейските структурни и инвестиционни фондове.
ПМС № 161	Постановление № 161 от 4 юли 2016 г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

	местните инициативни групи, и местните инициативни рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2014 - 2020 г.
ПМС № 189	Постановление № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмен период 2014-2020г
СМР	Строително-монтажни работи
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
ТРРЮЛНЦ	Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел
ТФО	Техническа и финансова оценка
УК	Условия за кандидатстване
УО	Управляващ орган
ФК	Формулар за кандидатстване

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ/ДЕФИНИЦИИ:

Административен договор	Договор по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, който съдържа изрично волеизявление на изпълнителният директор на РА за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ със средства по ПРСР 2014 – 2020 г.
Административни проверки	Проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (OB, L 227/69 от 31 юли 2014 г.).
Административно съответствие	Съответствие с формалните изисквания към документите, които включват: срок на подаване, комплектованост, спазване на изискуемата форма, валидност и други, определени в наредбата и в насоките за кандидатстване по съответната процедура
Актив	Материален или нематериален актив по смисъла на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Европейската комисия от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OB, L, бр. 187 от 26 юни 2014 г.)
Възстановим ДДС	Данък добавен стойност (ДДС), подлежащ на възстановяване от компетентен орган по приходите съгласно разпоредбите на Закона за ДДС, и представлява недопустим разход съгласно настоящите условия за кандидатстване.
Действие	Проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

	съгласно заложените в Стратегията за ВОМР критерии, предвид постигането на поставените цели в Стратегията цели.
Изкуствено създадени условия	Всяко установено от Разплащателна агенция (РА) или друг компетентен орган условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (OB, L 227/69 от 31 юли 2014 г.).
Инвестиционен проект	Проект по смисъла на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.), предназначен за строителството на обекта/ите, включени в проекта.
Инвестиция или инвестиционни разходи	Средствата, вложени за придобиване на активи, включително услугите по придобиването им
Интегриран селски туризъм	Вид туризъм, който изрично е свързан със селския район, в който се осъществява, има ясно изразена връзка с местните ресурси, дейности, продукти, производства и услуги и е с участието на местните общности
Интензитет на помощта	Съотношението на публичното финансиране спрямо допустимите разходи по проекта, изразено в процент
Кандидат	Лице, подало проектно предложение към Стратегията за ВОМР.
Места за настаняване	Къщи за гости и семейни хотели, съгласно Закона за туризма.
Мярка	Съвкупност от дейности, способстващи за прилагане на приоритетите на Стратегията за ВОМР
Невъзстановим ДДС	Данък добавена стойност (ДДС), неподлежащ на възстановяване от компетентен орган по приходите съгласно разпоредбите на Закона за ДДС, и представлява допустим разход съгласно настоящите условия за кандидатстване
Независими оферти	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо; ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
Непредвидени разходи	Разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не е могло да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата,

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

	заложени предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови строително-монтажни работи, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на проекта. В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, новите строително-монтажни работи следва да бъдат възлагани по реда на Закона за обществените поръчки в случаите, когато не са допуснати изключения.
Непреодолима сила или извънредни обстоятелства	Понятие по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (OB, L, бр. 347 от 20 декември 2013 г.)
Нередност	Всяко нарушение на правото на ЕС или на българското законодателство, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.
Обикновена подмяна	Замяна на дълготраен актив с друг, която не води до качествени или количествени изменения на произведен продукт
Обособена част от проекта	Завършен етап на изпълнение на проекта, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност
Оперативни разходи	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка, текущ ремонт с поддръжка и експлоатация на активите.
Правоспособно лице	Физическо или юридическо лице, което е носител на права и задължения в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство, отнасящи се до изисквания, формулирани в законови актове, както и на специфични изисквания на разпоредбите на специализираната нормативна уредба, регулираща специфичните особености на конкретното инвестиционно намерение.
Принос в натура	Представяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
Проверка на място	Проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
Проект	Заявление за кандидатстване заедно с всички приложени към него документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по СВОМР чрез Средства от ЕЗФРСР
Проект за развитие на туризъм	Проект за изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги съгласно Закона за туризма.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Публична финансова помощ	Всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти, ще се разглежда като обществен дял.
Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовкa и управление на проекта	Разходи, извършени преди подаване на проектното предложение и такива по време на изпълнение на проекта, които включват подготовка на проектното предложение и подготовка на искането за плащане, включително отчитане и управление на проекта.
Референтни разходи	Пазарни цени, ползвани от ДФЗ за сравнение при определяне основателността на разхода за различни инвестиции и/или общи разходи, определени чрез сравнение с цени на националния пазар или в други държави - членки на Европейския съюз.
Съпоставими оферти	Оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат: а) еднотипни технически характеристики – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване за транспортни средства, оборудване и обзавеждане; б) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; в) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.
Текущ ремонт	Подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещението и натоварванията в тях.
Терен	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустройстване.
Техническа спецификация	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.
Финансова помощ	Безвъзмездна финансова помощ по смисъла на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.
Функционална несамостоятелност	Изкуствено разделяне на производствените и технологичните процеси в различни проекти с цел усвояване на средства над

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

	максималния размер на общо допустимите разходи по мярката
Частичен отказ за финансиране	Отказът да се финансираат чрез отпускането на БФП от Стратегията за ВОМР част от заявените от кандидата разходи във Формуляра за кандидатстване.

I. УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Наименование на програмата:

Програма за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

2. Наименование на приоритетната ос:

Неприложимо

3. Наименование на процедурата:

МИГ-Тунджа-Мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Изпълнението на настоящата процедура се извършва чрез процедура на подбор на проектни предложения с няколко срока за кандидатстване в съответствие с чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ.

Кандидатстването по настоящата процедура се осъществява въз основа на проектни предложения, които се оценяват в съответствие с критериите, описани в настоящите Условия за кандидатстване.

4. Измерения по кодове:

Измерение 1 - Области на интервенция	097 Инициативи за воденото от общностите местно развитие в градски и селски райони
Измерение 2 - Форма на финансиране	01 Безвъзмездни средства
Измерение 3 - Вид на територия	Не се прилага
Измерение 4 - Территориални механизми за изпълнение	06 Инициативи за водено от общностите местно развитие.
Измерение 5 – Тематична цел	Не се прилага
Измерение 6 – Вторична тема по ЕЗФРСР	Не се прилага
Измерение 7 – Икономическа дейност	Не се прилага

5. Территориален обхват:

Проектите по процедурата се изпълняват на територията на община Тунджа, област Ямбол

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Цели на процедурата:

- Диверсификация на икономиката на територията на МИГ-Тунджа;
- Преодоляване на сезонния характер на заетостта и разкриване на нови работни места, производства и услуги на територията на МИГ;
- Усвояване и икономизиране на потенциала на територията за развитие туризъм, съчетаващ в себе си природните, историческите и културни ценности;
- Развитието на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление

Очакваните резултати са свързани с подкрепата на земеделски стопанства, съществуващи и нови микропредприятия на територията на МИГ-Тунджа за развитието на неземеделски икономическите дейности, улесняване на навлизането или разширяването на дейността на предприятията в сектори с потенциал за пазарен растеж, повишаване на тяхната конкурентоспособност и създаването на заетост, чрез разкриването на нови работни места.

7. Индикатори:

В съответствие с целите на Стратегията за ВОМР на МИГ-Тунджа проектните предложения по настоящата процедура следва да допринасят за постигането на един или няколко от следните индикатори:

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Стойност
Изходен	Брой бенефициенти (стопанства), получаващи подкрепа за инвестиции в неселскостопански дейности	брой	5
	Общо инвестиции в евро (публични + частни)	евро	408 000
	Общо публични разходи в евро	евро	306 000
Резултат	Брой създадени работни места	брой	4

Във Формуляра за кандидатстване кандидатът следва да предостави информация за индикаторите, които са приложими за конкретното проектно предложение, с което се

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

кандидатства за получаване на БФП.

По отношение на определяне на стойността на индикатор „Общ брой създадени работни места“ кандидатите следва да имат предвид, че за да се отчете едно работно място, продължителността на договора с наетото лице трябва да е най-малко една година при условията на пълно работно време от 8 часа на ден. Когато е предвиден такъв за 6 месеца, работното място се отчита като 0,5 бр. Отчитат се данните само за новосъздадени работни места, свързани с проекта след неговото стартиране. Данните за целевата стойност на индикатора следва да съответстват на тези, посочени в т. 3 от Формуляра за мониторинг и табл. Б2 на Бизнес плана.

Информацията относно планираните за изпълнение индикатори в проектното предложение се попълва в раздел „Индикатори“ на електронния формуляр по процедурата в ИСУН 2020.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общий размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура е както следва:

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФСР)	Национално съфинансиране
262 160,49 лева (100%)	235 944,44 лева (90%)	26 216,05 лева (10%)

Безвъзмездната финансова помощ се предоставя в лева.

Може да не се предостави изцяло горепосочената сума при недостатъчен брой качествени проектни предложения, както и в случай, че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

- Минималния размер на безвъзмездната финансова помощ за проект за развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги), е в размер на **488,95 лева** при интензитет на помощта 5%;
- Минималния размер на безвъзмездната финансова помощ за проект, който не включва

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ- ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

дейности за развитие на развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги) е в размер на **7 334,25 лева** при интензитет на помощта 75 %, като в случаите на по-нисък интензитет, минималния размер на безвъзмездната финансова помощ за проект ще е по-нисък от 7 334,25 лева

- Максималният размер на **безвъзмездната финансова помощ** за проект е **100 000,00 лева**
Минимален и максимален размер на общите допустими разходи за конкретен проект:
- Минимален размер на **общите допустими разходи** за проект е **9 779,00 лева** (5000 евро по курс 1,9558 лева за 1 евро)
- Максимален размер на **общите допустими разходи** за проект е **293 370,00 лева** (150 000 евро по курс 1,9558 лева за 1 евро)

10. Процент на съфинансиране:

Финансовата помощ не може да надвишава **75 % от общите допустими разходи** и при спазване на правилата за „минимална помощ“ при съблюдаване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

Интензитетът на подпомагане по проект на развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги), **не може да надвишава 5 на сто от общите допустими разходи**.

11. Допустими кандидати:

11.1. Условия за допустимост на кандидатите.

Допустими кандидати по настоящата процедура са:

Земеделски стопани или микропредприятия¹, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

1. Допустими са само кандидати със седалище и адрес на управление за юридически лица и еднолични търговци и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ – Тунджа.
2. Кандидатите **земеделски стопани** към датата на подаване на заявленieto за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

¹ При определянето на едно предприятие за микропредприятие се следва дефиницията на При определянето на едно предприятие за микропредприятие се следва дефиницията на Препоръка 2003/361/EО на Комисията от 6 май 2003 година относно определението за микро-, малки и средни предприятия (OB L 124, стр. 36) (чл. 3, ал. 3 от ЗМСП)

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

а) да са регистрирани като земеделски стопани съгласно чл.7, ал.1 от Закона за подпомагане на земеделските производители, и

б) минималният стандартен производствен обем (СПО) на земеделското им стопанство е не по-малко от левовата равностойност на 8000 евро, което се доказва с:

- Декларация (по образец) за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване, и;
- регистрация на обработваната от кандидата земя и отглежданите животни в Интегрираната система за администриране и контрол; или
- документ за собственост или ползване на земята или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, която участва при изчисляването му; или
- анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделски стопани.

3. Кандидати физически лица, регистрирани по Закона за занаятчи (занаятчи) към дата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на изискването на чл.4 на Закона за занаятчи (чл.4 Занаятчиya упражнява занаята след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на чл. 3, ал. 1, т. 6 или 9 от Закона за регистър БУЛСТАТ, с изключение на занаятчиите, които не са самостоятелно заети лица.) и /или да са вписани в регистъра на занаятчиите на Регионална занаятчийска камара (в случай, че има действаща такава).

Кандидатите трябва да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на чл. 3, ал. 3 от ЗМСП².

Важно!

В раздел 24 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условията за кандидатстване са посочени документите, които трябва да се приложат, за да се удостовери допустимостта на кандидата. Условията, за които не е предвиден документ, се проверяват служебно, когато това е възможно чрез публично достъпни източници на официална информация.

11.2. Условия за недопустимост на кандидатите.

1 В процедура чрез подбор не могат да участват и безвъзмездна финансова помощ не се

² Микропредприятия са тези, които имат:

1. средносписъчен брой на персонала, по-малък от 10 души, и
2. годишен оборот, който не превишава 3 900 000 лв., и/или стойност на активите, която не превишава 3 900 000 лв.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

предоставя на кандидати/получатели в случай, че:

- а) са обявени в несъстоятелност;
- б) са в производство по несъстоятелност;
- в) са в процедура по ликвидация;
- г) са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон;
- д) са преустановили дейността си;
- е) се намират в подобно положение, произтичащо от сходна на горепосочените процедури, съгласно законодателството на държавата, в която са установени;
- ж) е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установлен;
- з) имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на възложителя и на кандидата, или аналогични задължения, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установлен, доказани с влязъл в сила акт на компетентен орган или размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година, но не повече от 50 000 лева;
- и) са изпаднали в неизпълнение на разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;
- й) лицата, които представляват кандидата са осъждани с влязла в сила присъда за:
 - 1) престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс;
 - 2) престъпление, аналогично на тези по горната хипотеза, в друга държава членка или трета страна.
- к) за лицата, които представляват кандидата е налице конфликт на интереси по смисъла на Регламент (ЕС, Евратор) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратор) № 966/2012, който не може да бъде отстранен;
- л) е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от Закона за обществени

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

поръчки (ЗОП);

м) е установено с акт на компетентен орган, че:

1) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост и/или подбор/избор;

2) не са предоставили изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост и/или подбор/избор;

н) лицата, които представляват кандидата не са лица, което лично или в качеството си на собственик, управител или контролиращ друго лице предоставя или е предоставяло консултантски услуги на МИГ-Тунджа, свързани с разработването и прилагането на стратегия за ВОМР;

Кандидатите декларират липсата на основания за отстраняване като попълват и прилагат към Формуляра за кандидатстване **Декларация за липса на основания за отстраняване**, приложение към заповед № РД-09-365/27.04.2020 г. на зам. министъра на МЗХГ и ръководител на УО на ПРСР 2014-2020, изм. със заповед № РД-09-441/04.06.2020. (Приложение № 3 от Документи за попълване към Условията за кандидатстване).

Важно!

Кандидатите следва да се запознаят внимателно с основанията за отстраняване преди подписването на декларацията.

В съответствие със заповед № РД 09-647 от 03.07.2019 г (изм. със заповед РД09-903/19.09.2019г), допълваща заповед № РД 09-513/28.06.2017 г. на ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г., с която са утвърдени Указания за прием на проекти, подавани по стратегиите за Водено от общностите местно развитие по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. кандидатите, които не са публичноправна организация по смисъла на § 2 т.43 от допълнителните разпоредби на ЗОП прилагат Декларация по образец (Приложение № 12 от документи за попълване).

Важно!

Кандидатите, които не са публично-правни организации следва да отговарят на условията, посочени в т.1, т.2 и т.3 от Декларацията, утвърдена като приложение по т. 1, буква ”б” от Заповед №РД 09-647 от 03.07.2019 г. на Ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г. (Приложение № 12 от документи за попълване).

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

12. Допустими партньори:

Неприложимо

13. Деяности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими деяности:

По настоящата процедура се предоставя безвъзмездна финансова помощ за следните допустими за подпомагане деяности:

1. Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
2. Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
3. Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни деяности и услуги базирани на ИТ и др.);
4. Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
5. Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски деяности) и други неземеделски деяности.

13.2. Условия за допустимост на дейностите:

I. Общи условия за допустимост на дейностите:

1. Подпомагат се само проекти, които се осъществяват на територията на община Тунджа, формираща територията на МИГ - Тунджа.
2. За да отговарят на условия за допустимост инвестиционните операции следва да се предхождат от оценка на очакваното въздействие върху околната среда, когато инвестицията е вероятно да има отрицателни последици за околната среда. В случай на дейности, които включват инвестиционна подкрепа, задължително ще се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от Закона за опазване на околната среда. Проектите, попадащи в територии от Натура 2000, преди одобрението им ще бъдат проверявани за съответствие с разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие и съответните подзаконови нормативни актове за неговото прилагане. Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околната среда.
3. Финансова помощ не се предоставя, ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на ЕС.
4. Подпомагат се проекти, за които представеният бизнес-план (по образец Приложение № 5а и Приложение № 5б от Документи за попълване към УК) съдържа подробно

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

описание на планираните инвестиции и дейности и доказва икономическата жизнеспособност на проекта и предприятието на кандидата за 5 годишен период, а в случаите на инвестиции за извършване на строително-монтажни работи – за 10 годишен период.

Бизнес планът трябва да показва подобряване на дейността на предприятието и да доказва икономическата жизнеспособност на проекта и предприятието чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на целта на процедурата.

5. Подпомагат се проекти, които се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, трябва да е учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение в случай на кандидатстване за разходи за СМР за изграждане на нов строеж, надстрояване и/или пристрояване на съществуващ строеж, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ).
6. Подпомагат се проекти, които се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, трябва да е учредено право на ползване на имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение – в случай на кандидатстване за разходи за: закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за целите на инвестицията и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ;
7. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат, само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията. При наличие на публичен регистър, оценителната комисия извършва служебна проверка в него за оценка на съответствието с това изискване. Това се отнася за случаите, в които подпомаганата дейност се упражнява от кандидата към датата на подаване на проектното предложение и/или за стартирането и е необходимо предварително лицензиране, разрешение и/или регистрация на дейността или на собственика/управителя.
9. Към проектите, включващи разходи за СМР, се прилагат:
 - а) заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените СМР не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;
 - б) одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.), когато за предвидените СМР се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;
 - в) подробни количествени сметки за предвидените СМР, които са заверени от правоспособно лице;
 - г) влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ;
 - д) становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ.

10. Проектите, които включват разходи за преместващи обекти, се придрежават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ.

II. Специфични условия за допустимост:

A. За дейности за развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги).

Дейности за изграждане и обновяване на места за настаняване са допустими при следните условия: обектът да е с 20 и по-малко от 20 помещения за настаняване на туристи и дейността да съдържа описание за осигуряването на съответствие с изискванията на чл. 79, ал. 2³ на Наредба №22/2015 г.

B. За дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление

1. Инвестиции за производство на енергия от ВЕИ, включително проекти с инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса се подпомагат само, ако са за собствено потребление на кандидата и същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите на предприятието. Капацитетът на инсталациите не трябва да надвишава мощност от 1 мегават.

2. Проекти за производство на биогорива и течните горива от биомаса се подпомагат при условие, че отговарят на критериите за устойчивост, определени в чл. 37-40 от Закона за енергията от възобновяеми източници (например: не са отглеждани върху терени с голямо значение за биоразнообразието, с високи въглеродни запаси, не са добити от сиров материал, отглеждан на земя, която е била торфище, водят като резултат при потреблението на произведените от тях биогорива и течни горива от биомаса до намаляване на емисиите на парникови газове, са отглеждани в съответствие с чл. 38 Закона за енергията от възобновяеми източници).

3. При комбинирано топло- и електропроизводство капацитетът на инсталацията трябва да съответства на необходимата за дейностите на предприятието полезна топлоенергия.

4. Инвестициите в производство на електроенергия от биомаса не се подпомагат, ако те не произвеждат 10% топлинна енергия от общо произведената енергия.

5. При производство на биоенергия кандидатът трябва да докаже наличието на сировинна база за периода на изпълнение на бизнес плана чрез Приложение № 15 - когато се

³ Чл. 79 ал. 2., Наредба № 22 от 2015 г.: Финансова помощ не се изплаща за разходи за изграждане и обновяване на места за настаняване, когато в резултат от дейностите по проекта:

1. за обекта не е създадена и не функционира интернет страница, която предоставя възможност за онлайн резервации;

2. интернет страницата не съдържа актуална информация за помещенията и удобствата в тях, включително снимков материал;

3. не е посочена цена за настаняване за съответен период;

4. не е налична връзка на интернет страницата по т. 1 в интернет страницата на МИГ и на специализиран туристически сайт.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

предвижда използване на биомаса, получена в резултат на земеделската или преработвателната дейност на кандидата или чрез предварителни или окончателни договори с описани вид, количества и цена на сировините - когато не се предвижда използване на биомаса, получена в резултат на земеделската или преработвателната дейност на кандидата.

6. При производство на биоенергия (включително биогорива) сировините от зърнени и други богати на скорбяла култури, захарни култури, маслодайни култури, както и сировини, които могат да се използват за фуражи се ограничават до 20%.

7. Към проектното предложение се прилага анализ, удостоверяващ изпълнението на условията по т. 1 – т.б, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област.

В. Инвестиции за закупуване на транспортни средства по настоящата процедура са допустими **само** за транспортни средства, които представляват „машини“⁴, които следва да отговарят на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника. Съгласно чл. 2 от същия, законът се прилага за земеделска, горска техника, включително превозни средства и машини за земни работи⁵.

Г. В случай на инвестиции за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, които са част от технологичен процес, се представя изготвен и заверен от правоспособно лице **технологичен проект** ведно със схема и описание на технологичния процес и описание на годишния капацитет на предприятието по видове продукция, заложени в производствената и търговска програма на бизнес плана, както и техническа спецификация на предвидените за закупуване съоръжения, машини, оборудване, обзавеждане. Планираният размер на произведената от кандидата продукция трябва да покрива най-малко 50 на сто от капацитета на предприятието за подпомаганата дейност по технологичен проект.

13.3. Недопустими дейности:

1. В рамките на процедурата не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултатът от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз, съгласно Приложение № 5. Не се подпомагат по процедурата и дейности, при които резултатът

⁴ Съгласно § 6, т. 16 от допълнителните разпоредби на Закона за движение по пътищата "Самоходна машина" е съоръжение или машина, предназначена за извършване на специфични дейности и движеща се или придвижвана по пътищата само по изключение. Такива са: електрокари, мотокари и самоходна земеделска и горска техника по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, строителните машини, верижните специални и верижните бронирани машини от Българската армия и Министерството на вътрешните работи и други подобни. Самоходната машина е малогабаритна, когато е с теглително усилие до 200 kg, максималната и скорост на движение е до 25 km/h, колеята - до 900 mm, и масата без товар - до 900 kg.“.

⁵ „Машини за земни работи“ са самоходни или теглени колесни, верижни или крачещи машини, имащи екипировка или оборудване (работни средства), конструирани да извършват изкопни работи, товарене, транспортиране, пробиване/сondиране, разстилане, уплътняване или каналокопаене на земни, скални и други материали.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

от тях е продукт извън Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и същите са допустими за подпомагане по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г, която е включена и като мярка в Стратегията за ВOMP на МИГ-Тунджа.

2. Не се предоставя финансова помош за изграждане и обновяване на места за настаняване с повече от 20 помещения за настаняване и стойност на финансовата помош над 50 000 лв. с включен ДДС по проект, финансиран изцяло или частично от ЕЗФРСР, или ако не са спазени изискванията на чл. 79, ал. 2 от Наредба № 22 от 2015 г.
3. В рамките на процедурата не се финансират инвестиции насочени към дейности, които се финансираат по подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработка, мобилизиране и търговията с горски продукти“ от мярка 8 „Инвестиции в развитие на горски територии и подобряване жизнеспособността на горите“, включително дейности, описани в Приложение № 5 от Документи за информация.
4. Не се предоставя финансова помош за хазарт, финансови услуги (в т. ч. извършването и предоставянето на платежни услуги), инвестиции, свързани с електронни пари (вкл. генериране на криптовалути), голф, лов и риболов, сектори и дейности, определени за недопустими в Регламент (ЕС) № 1407/2013, производство на енергия от ВЕИ за продажба.
5. Не са допустими проекти, за които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение /плана /програмата/ проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни;
6. Не са допустими проекти, които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно ЗУТ и подзаконовите актове за неговото прилагане;
7. Финансова помош не се предоставя за проекти, включващи инвестиции, които не отговарят на Европейското и национално законодателство.
8. Не се подпомагат като самостоятелен проект или дейност събарянето на стари сгради и производствени съоръжения;
9. Не се предоставя финансова помош за дейности, посочени в чл. 1, параграф 1, буква „г“ и „д“ от Регламент №1407/2013.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

14.1. Допустими разходи:

Допустими разходи, съгласно чл.20, ал. 1 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., са:

- Разходи, които имат характера на инвестиционни по смисъла чл. 45 от Регламент

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

(ЕС) № 1305/2013⁶;

- Други допустими разходи, свързани с изпълнението на операции по Регламент (ЕС) № 1305/2013 и приоритетите на Стратегията за ВОМР;
- Съобразени с общите национални правила и детайлните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирали от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), за програмен период 2014 - 2020 г и по-специално за разходите, съфинансирали от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), определени в Постановление № 189 на Министерския съвет от 2016 година (Обн.ДВ бр.61/2016).
- Определени като допустими разходи в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите, които ще се финансират на УО на ПРСР 2014 -2020 г.

Допустими за подпомагане по настоящата процедура са следните разходи:

1. Изграждане, придобиване или подобрения на недвижимо имущество;
2. Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите;
3. Общи разходи, свързани с разходите за точка „1“ и „2“, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост;
4. Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

14. 2. Условия за допустимост на разходите:

1. Безвъзмездната финансова помощ по реда на настоящите Условия за кандидатстване се предоставя в рамките на наличните средства по процедурата под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.
2. Дейностите и разходите по проекта с изключение на разходите по т. 3 от Раздел 14.1. „Допустими разходи“ са допустими, ако са извършени след подаване на проектното предложение, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени. Разходите

⁶ Следните разходи се считат за инвестиционни и за тях се отбелязва в Таблица за допустимите инвестиции, че отговарят на чл. 20, ал. 1, т. 1 от Наредба № 22 /14.12.2015 г.:

а) изграждането, придобиването, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;

б) закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, до пазарната цена на актива;

в) общи разходи, свързани с разносните по букви а) и б), например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост продължават да бъдат разход, който отговаря на условията, дори когато на база на техните резултати не се правят разходи по букви а) и б);

г) следните нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

за СМР са допустими след извършване на проверка на място от МИГ.

3. Разходите по т. 3 от раздел 14.1 са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.
4. Допустимите разходи по т. 3 от раздел 14.1 не могат да надхвърлят 12 % от сумата на разходите по т. „1“ и „2“ от раздел 14.1.
5. Разходите, свързани с консултации по разработване на бизнес план, включващ предпроектни изследвания и маркетингови стратегии, извършване на предпроектни проучвания и окомплектоване на пакета от документи и консултантски услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта, част от разходите по т.3 от раздел 14.1, не следва да надхвърлят 5 на сто от стойността на допустимите разходи по т. „1“ и „2“ от раздел 14.1.
6. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че бенефициентът стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искането за междинно или окончателно плащане за същия актив.
7. Разходите за закупуване на транспортни средства по настоящата процедура са допустими само за транспортни средства, които представляват „машини“, които следва да отговарят на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника. (в съответствие с изискванията на т.П.В от раздел 13.2 от УК)
8. Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.
9. МИГ извършва **оценка на основателността на предложените за финансиране разходи**. При определяне основателността на разходите КППП, назначена от МИГ ще прилага следния метод: Основателността на предложените за финансиране разходи ще бъде преценявана чрез съпоставяне на предложените разходи с представени от кандидатите оферти и други документи, като КППП ще одобрява стойността на разхода, както следва:
 - 9.1.В случай, че **разходът, за който се кандидатства с проектното предложение, е включен в списък с референтни разходи** (публикуван на интернет страницата на ДФ „Земеделие“ и в Приложение № 3, За и 3б от Документи за информация към УК) кандидатът попълва посочения код на референтния разход в Таблицата за допустими инвестиции и дейности (Приложение №1) към Условията за кандидатстване/Документи за попълване) и представя „**оферта и/или извлечение от каталог** на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с **предложена цена** от производителя/доставчика/строителя“.
 - 9.2.В случай, че **разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи** на ДФ „Земеделие“, то кандидатът следва да извърши **пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена** на съответния актив/ услуга/ строителство чрез осигуряването на най-малко **три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал**.

- Кандидатите извършват пазарно проучване чрез осигуряването на най-малко

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

три съпоставими независими индикативни оферти в оригинал. Индикативните оферти се набират по изпратено запитване за индикативна оферта – съгласно Приложение № 4 към Условията за кандидатстване/Документи за информация.

- Минимално съдържание на офертите е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, техническо предложение, с вкл. подробна техническа спецификация на активите/услугите, ценово предложение в левове с посочен ДДС.
- Оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Изискването за вписване в ТРРЮЛНЦ към Агенцията по вписване не се прилага за физически лица, предоставящи услуги по т. 3 от Раздел 14.1. „Допустими разходи”.
- В случай, че разходът, за който се кандидатства не е включен в списък с референтни разходи на ДФ „Земеделие”, но възлагането на услугата на друго лице е невъзможно поради наличие на авторски или други права на интелектуална собственост, следва да се представи оферта за извършване на услугата от лицето, притежаващо съответните права.
- За разходите по т. 3 от Раздел 14.1. „Допустими разходи”, вкл. за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждения на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. и преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите представят фактури, придружени с платежни наредждания, ведно с банкови извлечения.

10. Определянето на стойността на цената за съответния разход, за който се кандидатства за подпомагане, се определя въз основа на критерия „най-ниска предложена цена”, като кандидатите представят решение за определяне на стойността на разхода, за който кандидатстват.
11. (1) В случай, че не са изпълнени условията на чл. 50, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, кандидатът не е задължен да прилага правилата на ПМС № 160. Кандидатът следва да извърши сравняване на получените индикативни оферти и да сключи договор (предварителен/окончателен) с избрания доставчик. Изборът на изпълнител се протоколира с решение. В този случай кандидатът избира икономически най-изгодната оферта на основание прилагането на критерий „най-ниска предложена цена” .

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

(2) Договорът се сключва за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията/предмет на дейността с детайлно описание на техническите характеристики, включително с посочени марка, модел, цена в левове или евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка, която да е на хартиен и електронен носител. В договорите се описва ДДС.

ВАЖНО!

Кандидатите следва да се съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя на основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на приложимите нормативни актове. Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

Видът на допустимите по настоящата процедура кандидати и интензитетът на безвъзмездната финансова помощ по мярката (75%), с изключение за дейностите за развитие на туризъм (5%) предпоставят провеждане на процедура за определяне на изпълнител по реда на ПМС 160/2016. При определяне на изпълнител бенефициентите прилагат Глава четвърта от ЗУСЕСИФ за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ и ПМС № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и склучването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от ЕСИФ. Когато кандидатът планира да провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160/2016 г. след склучване на административния договор, той трябва да съобрази документите, които прилага, с изискванията на чл.50, ал.2 от ЗУСЕСИФ и на ПМС 160/2016 г.

14. 3. Недопустими разходи:

Не е допустимо финансиране на разходи:

1. определени като недопустими в ПМС № 189 от 2016 г.;
2. за инвестиция или дейност, получила финансиране от друг ЕСИФ;
3. за придобиването на товарни автомобили за сухопътен транспорт съгласно чл. 3, т. 2 и 3, както и други, за които са посочени ограничения в Регламент № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (OB, L 352/1 от 24 декември 2013 г.);
4. определени като недопустими в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите, които ще се финансираат по съответните програми.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

По настоящата процедура от стратегията за ВОМР не са допустими за финансиране от ЕЗФРСР разходи:

1. за лихви по дългове;
2. за закупуването на незастроени и застроени земи с пазарна стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция;
3. за обикновена подмяна и поддръжка;
4. за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор;
5. за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив;
6. за режийни разходи;
7. за застраховки;
8. за закупуване на оборудване втора употреба;
9. извършени преди 1 януари 2014 г.;
10. за принос в натура;
11. за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
12. за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
13. извършени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;
14. за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;
15. надвишаващи определените референтни разходи;
16. определени като недопустими в мярка 6 от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т. 1 – 15.

ВАЖНО!

По настоящата процедура не са допустими за финансиране от ЕЗФРСР разходи за закупуване на транспортни, включително превозни средства, с изключение на допустимите инвестиции, описани в т.П.В на раздел 13.2 на настоящите УК.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

Неприложимо

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

МИГ-Тунджа осъществява контрол върху предоставянето на държавни помощи съгласно разработените от УО на ПРСР „Указания за приложимия режим на държавни помощи по мерки, финансирали от Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г. в стратегиите за Водено от общностите местно развитие и условия, произтичащи от него“. Предоставянето на публичен ресурс, в това число безвъзмездна финансова помощ от мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от Стратегията за ВОМР на „МИГ –Тунджа“ по ПРСР 2014 – 2020 г. трябва да е съобразено с правилата за държавна помощ, като се отчита принципната недопустимост на държавните помощи и възможните хипотези на съвместимост, които Договорът за ЕС, Регламентите и националното законодателство предвиждат.

Бенефициентите по настоящите Условия за кандидатстване са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допускат средствата, получени по административния договор да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на режима на държавни помощи.

А. Финансовата помощ се предоставя при спазване на правилата за „минимална помощ“ и условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

Представя се подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности, насочени към:

- 1. Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);**
- 2. Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);**
- 3. Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);**
- 4. Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;**
- 5. Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.**

Б. Финансовото подпомагане за дейностите по мярка 6.4.1 от Стратегията за ВОМР на СНЦ „МИГ – Тунджа“ не попада в обхвата на чл. 42 от ДФЕС, тъй като дейностите са извън селскостопанския сектор. По отношение на подпомагането за развитие на селските райони, основните принципи за приложимост на правилата за държавни помощи са изложени в чл. 81 и 82 от Регламент № 1305/2013г. Съгласно чл. 81, параграф 1 от Регламент 1305/2013г., правилата за държавната помощ се прилагат по отношение на подпомагането за развитието на селските райони, отпуснати от държавите членки, когато

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

то е извън обхвата на чл. 42 от ДФЕС. Следователно финансовото подпомагане по мярката представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Съгласно т. 13. „Елементи, необходими за оценка на държавните помощи“ от ПРСР 2014 – 2020 г., подкрепата по мярка 6.4.1., „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, поради което за тази мярка ще се прилага цитирания регламент. Тази помощ представлява помощ, отпускана на **едно и също предприятие**⁷ през даден период от време и която не надвишава определен размер, не отговаря на всички критерии по чл. 107, параграф 1 от ДФЕС и поради това не е предмет на процедурата за уведомяване.

Съгласно приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013 и чл. 7 от Закона за държавните помощи, подпомагането по тази дейност се разглежда по общите правила за държавни помощи.

В. Условия на Регламент № 1407/2013г. на Комисията от 18 декември 2013г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis“:

1. Регламент № 1407/2013 се прилага за помощите представяни на предприятията от всички сектори с изключение на тези посочени в чл. 1 и определенията за тях в чл. 2, пар. 1 на Регламента.

Представянето на помощта не може да е обвързано с преференциалното използване на национални продукти спрямо вносни такива.

2. Общий размер на помощта de minimis, предоставена на **едно и също предприятие**, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три бюджетни години.

Общий размер на помощта de minimis, предоставяна на територията на Република България на **едно и също предприятие**, което осъществява автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, не надхвърля левовата равностойност на 100 000 евро, за период от три бюджетни години – текущата и предходните две. Тази помощ de minimis не може да се използва за придобиването на товарни автомобили за автомобилен транспорт.

⁷ Съгласно чл.2, пар.2 на Регламент (ЕС) №1407/2013 **едно и също предприятие** означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи **едно от взаимоотношенията**, посочени в букви а) — г), посредством **едно или няколко други предприятия**, **също** се разглеждат като **едно и също предприятие**.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Тези тавани се прилагат независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произходящи от Съюза.

Когато с отпускането на нова помощ de minimis може да бъде надвишен съответния таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламента.

Когато дадено предприятие извършва дейност в секторите посочени в параграф 1, букви а,б или в на чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, както и в един или повече сектори или дейности обхванати от цитирания регламент за таван се използва определения в чл. 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, при условие че се гарантира чрез подходящи средства — чрез разделение/демаркация на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в сектора посочени в параграф 1, букви а,б или в на чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 не се ползват от помощи de minimis, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013.

3. Ако дадено предприятие изпълнява автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, както и ако извършва и други дейности, за които се прилага таванът от 200 000 евро, таванът от 200 000 евро се прилага за предприятието, при условие, че то гарантира посредством подходящи средства, като например отделяне на дейностите или разграничаване на разходите, че помощите за дейността по автомобилни товарни превози не надвишават 100 000 евро и че помощите de minimis не се използват за придобиване на товарни автомобили.
4. Помощта се смята за отпусната от момента на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ, независимо от датата на реалното плащане.
5. Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:
 - предприятието кандидат;
 - предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
 - всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
 - предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013.
6. Натрупването на минимални помощи, предоставени на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие е съгласно разпоредбите на чл. 5 на Регламент (ЕС) № 1407/2013:
 - Когато дадено предприятие попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013 помощта de minimis предоставена за него съгласно регламента може да се кумулира с помощ de minimis предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Комисията до тавана, установен в посочения регламент. Тя може да се кумулира с помощ *de minimis*, предоставяна съгласно други регламенти за такава помощ до съответния таван определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

- Помощта *de minimis* не се кумулира с държавна помощ във връзка със същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият съответен интензитет на помощта или размер на помощта, определен за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. Помощ *de minimis*, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията.

7. При определяне на максимално допустимият размер и съответно интензитет на помощта, в конкретния случай и в конкретните обстоятелства, да се взема предвид както размера на минималната помощ, за която се кандидатства, така и общият размер на вече получена минимална помощ на територията на Република България в рамките на едно и също предприятие, независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.
8. Правовете, посочени по-горе не могат да бъдат заобикаляни чрез изкуствено разделяне на проекти със сходни характеристики и бенефициенти.
9. За изпълнението на обстоятелствата кандидатите посочват данните за получени минимални и държавни помощи в Декларация за минимални и държавни помощи, попълнена по образец, част от Условията за кандидатстване. (Образец на декларация и указания за попълването ѝ са налични на адрес: <http://stateaid.minfin.bg/bg/page/7>).
10. Цитираните по-горе условия на регламента се проверяват на етап административно съответствие и допустимост на проектното предложение.
11. За спазването на обстоятелствата се извършва проверка в Информационна система "Регистър на минималните помощи", Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) и Търговския регистър.
12. Периодът, който се проверява, във връзка с натрупването на минимални помощи, е три бюджетни години текущата и предходните две. За целите на определянето на тавана, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Помощ изплащана на траншове, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта.(същият може да бъде намерен на www.stateaid.minfin.bg/bg/page/653)
13. Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, финансиирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Общността или друга донорска програма.

14. Последствията при неспазване на т.2 – отказване на помощта, служебно намаляване на помощта или възстановяване на неправомерно предоставена помощ.
15. В съответствие със Закона за държавните помощи (Обн. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г.) администратор на помощта е Държавен фонд „Земеделие“. Преди склучване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Държавен фонд „Земеделие“ ще извърши документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в Декларацията за минимални и държавни помощи.
16. Преди склучване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Държавен фонд „Земеделие“ прилага подходящи контролни механизми, които да гарантират изпълнението на всички приложими условия на Регламент (ЕС) № 1407/2013, включително ще извърши документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в Декларацията за минимални и държавни помощи.
17. Държавен фонд „Земеделие“ информира министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, чрез въвеждане на информацията в Информационна система "Регистър на минималните помощи".
18. В договора за безвъзмездна финансова помощ, съгласно чл. 16 и чл. 36 от Закона за държавни помощи (обн. В ДВ 85 от 24.10.2017 г.) се съдържа информация относно вида, размера и основанието за предоставяне на отпуснатата помощ, чрез цитиране на заглавието на Регламента и номера на публикацията му в Официален вестник на Европейския съюз, всички приложими за получателя задължения, свързани със спазване на изискванията на Регламента (например изискванията на чл. 6, пар. 4 и пар. 5), правилата за прилагане на условията за нейното предоставяне и за контрол, както и механизъм за установяване на неправомерно предоставена помощ, съгласно чл. 37 от Закона за държавни помощи.
19. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда на Закона за държавните помощи. Не се разрешава предоставяне на нова минимална помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия за възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ и не е възстановило изцяло неправомерно получената държавна помощ. Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, ще се извърши в съответствие с установения ред, съгласно действащите нормативни актове за плащане и договора за безвъзмездна финансова помощ.
20. Ако проектното предложение на кандидат бъде одобрено и той подпише договор за предоставяне на финансова помощ, е длъжен да съхранява документацията относно получената помощ de minimis за период от 10 бюджетни години, считано от датата на която е предоставена последната индивидуална помощ по схемата и да я предоставя при поискване в срок от 5 работни дни на МИГ или на Държавен фонд „Земеделие“.
21. По писмено искане държавата предоставя на Комисията в срок до 20 работни дни или

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ- ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

в по-дълъг срок, ако такъв бъде определен в искането, цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да прецени дали са спазени условията относно общия размер на помощта *de minimis* по смисъла на Регламента и на други регламенти за помощ *de minimis*, получена от всяко предприятие.

Към настоящите Условията за кандидатстване в Документи за попълване е публикуван образец на Декларация за минимални и държавни помощи по образец на МФ. (Приложение № 11).

След публикуване от МИГ на Условията за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлият на съответствието на процедурата с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) № 1407/2013.

17. Хоризонтални политики:

По настоящата процедура следва да е налице съответствие на проектните предложения със следните принципи на хоризонталните политики на ЕС:

1. Равенство между половете и липса на дискриминация,
2. Устойчиво развитие (защита на околната среда),
3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността,
4. Съответствие с програмите на ЕСИФ.

Във Формуляра за кандидатстване, раздел 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, по отношение изискуемата информация относно съответствието на проектните предложения с хоризонталните политики на ЕС кандидатите следва да опишат съответствието на проекта с хоризонталните политики и начина, в т. ч. документите, чрез които това съответствие ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

При изпълнение на процедурата за набиране и одобрение на проекти към стратегията за ВОМР ще се прилагат принципите на прозрачност и равнопоставеност без разделяне на кандидатстващите с проекти лица по религиозен, полов или друг признак.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:

1. Одобреният проект се изпълнява в срок до 36 месеца от датата на подписването на административния договор за предоставяне на БФП.
2. Крайният срок по т. 1 е не по-късно от 30 юни 2025 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

МИГ-Тунджа прилага процедура на подбор на проекти в съответствие с разпоредбите на чл. 25., ал. 1, т. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и Глава пета Координация във връзка с одобрение на проекти към стратегия за ВОМР, Раздел I Подбор на проекти към стратегия за ВОМР на ПМС № 161/2016.

Редът за оценяване на проектните предложения е съгласно **Ред за оценка на проектни предложения по мерки, финансиирани от ЕЗФРСР, включени в Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ-Тунджа**, одобрен от Управителния съвет на сдружението и публикуван на официалния сайт www.tundzhaleader.org в секция „Кандидатстване с проекти”, раздел „Ред за оценка”.

МИГ прилага единна недискриминационна и прозрачна процедура за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, която гарантира:

1. избягване на конфликт на интереси при избора на проекти;
2. гарантира, че поне 50 на сто от гласовете при решения за подбор са дадени от членове, които не са представители на публичния сектор;
3. резултатите от подбора се документират.

Подборът на проектни предложения се извършва от Комисия за подбор на проектни предложения (КППП), която се назначава със заповед, издадена от Председателя на Управителния съвет на МИГ или от друго лице, определено в съответствие с Устава на СНЦ „МИГ -Тунджа“, до три дни след крайния срок за подаването на проектните предложения.

Комисията за подбор на проектни предложения се ръководи от следните принципи:

1. добро финансово управление;
2. публичност и прозрачност;
3. не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата;
4. свободна и лоялна конкуренция - оценяването на проектите и предоставянето на безвъзмездна помощ се осъществява при липса на конфликт на интереси и равно третиране на всички кандидати;
5. равнопоставеност и недопускане на дискриминация - еднакво прилагане на правилата спрямо всички кандидати;
6. Забрана за двойно финансиране - безвъзмездната финансова помощ не може да бъде предоставяна за финансиране на разходи, които вече са финансиирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на ЕС в съответствие с чл.65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента - по време на процедурата по оценка се извършва проверка за липса на

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

двойно финансиране на проектите;

7. съобразяване с прага на допустимите минимални помощи;
8. спазване на срока, определен в чл. 44, ал. 1 от ПМС 161/2017.

Подборът на проектни предложения се извършва в информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН 2020), като се оценяват само проектните предложения, подадени с квалифициран електронен подпис.

КППП извършва подбор/оценка на всички проектни предложения, подадени в определения по настоящата процедура краен срок за кандидатстване.

Когато при оценката се установи липса на документи и/или друга нередовност, Комисията за подбор изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

ВАЖНО:

За комуникация с кандидата, включителноисканията за представяне на допълнителни документи и разяснения, се използва само и единствено ИСУН 2020, чрез електронния профил на кандидата, като кандидатът следва да бъде известяван електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. В тази връзка е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профил в ИСУН 2020. За дата на получаване на искането за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСУН 2020. Отстраняването на нередовностите в никакъв случай и при никакви обстоятелства не може да води до подобряване на качеството на проектните предложения. Всяка информация, предоставена в извън официално изисканата от Комисията за подбор, няма да се взема под внимание.

МИГ не носи отговорност, ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията.

Оценката на проектните предложения се извършва до 30 работни дни от крайния срок на приема в ИСУН 2020 и включва **два етапа:**

Етап 1: ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТТА

Оценка на административното съответствие и допустимостта е етап от оценката на проектните предложения, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на проектните предложения и на допустимостта на кандидатите и проектните дейности съгласно документите по чл. 42, ал. 3 на ПМС 161 от 4 юли 2016 г.

Оценка на административното съответствие и допустимост се извършва при спазване

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

условията и изискванията на **Ред за оценка на проектни предложения по мерки, финансиирани от ЕЗФРСР, включени в Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ-Тунджа** (наличен на интернет страницата на МИГ – Тунджа www.tundzhaleader.org в секция „Кандидатстване с проекти“ , раздел „Ред за оценка“) и съгласно Критерии и методика за оценка на административно съответствие и допустимост на проектни предложения - Приложение № 1 от Документи за информация към настоящите Условия за кандидатстване.

КППП проверява дали проектното предложение отговаря на всички критерии, описани в Условията за кандидатстване, като попълва оценителна таблица в системата ИСУН 2020 съгласно Приложение № 1 Критерии и методика за оценка на административно съответствие и допустимост, в която ги оценява с „ДА“, „НЕ“ или „Неприложимо“.

В процеса на оценка на административното съответствие и допустимостта МИГ проверява дали:

- проектното предложение се отнася за обявената процедура за подбор на проекти;
- пълнота на проектното предложение – на основа на Формуляра за кандидатстване се проверява дали са попълнени всички раздели, за които е указано, че са задължителни – са налице всички документи, представени и попълнени съгласно изискванията, посочени Условията за кандидатстване; декларациите са попълнени по образец и подписани;
- на основа на Формуляра за кандидатстване и представените документи е налице съответствие на кандидатите и предвидените дейности с критериите за допустимост, посочени в Условията за кандидатстване.
- продължителността на проекта е в рамките на максималната продължителност, съобразно изискванията на съответната процедурата.
- други административни изисквания, определени в условията за кандидатстване по настоящата процедура.

Оценката за административно съответствие и допустимост включва и следните проверки:

1. проверка за липса на двойно финансиране;
2. проверка за наличие на изкуствено създадени условия и/или функционална несамостоятелност на инвестицията;
3. посещение на място за проектни предложения, включващи разходи за строително-монтажни работи и създаване на трайни насаждения (когато е приложимо).
4. проверка на основателност на заявените разходи;

Като част от проверката за административно съответствие и допустимост членове на КППП извършват посещение на място за проектни предложения, включващи разходи за строително-монтажни работи, за установяване на фактическото състояние на обектите – дали инвестицията или части от нея не са стартирали или завършени към момента на посещението.

Проверката на основателността на предложените разходи включва извършването на

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

проверки за предложените от кандидатите дейности и разходи за наличие на:

- а) недопустими дейности и/или разходи;
- б) несъответствие между предвидените дейности и видовете заложени разходи;
- в) дублиране на разходи;
- г)) неспазване на други изисквания за допустимост от условията за кандидатстване, вкл. ограничения по отношение на заложените процентни съотношения и прагове на разходи и БФП;
- д) несъответствие с правилата за държавни /минимални помощи;
- е) проверка за основателност на разходите при прилагане на метода, описан в т.14.2. Условия за допустимост на разходите – съпоставяне на заявените разходи с представени оферти и други документи за разходи, включени в списъка с референтни цени и/или извършено пазарно проучване за гарантиране на пазарна цена на актив/услуга/строителство за разходи, за които не са налице референти цени.

КППП може да извърши **корекции в бюджета** на проектно предложение, в случай че при проверката за основателността на предложените разходи на етап административно съответствие и допустимост се установи: наличие на недопустими дейности и/или разходи; несъответствие между предвидените дейности и видовете заложени разходи; дублиране на разходи; несъответствие с правилата за държавни или минимални помощи; наличие на неоснователност и необоснованост на разходите.

Корекциите не могат да водят до:

- а) увеличаване на размера или на интензитета на безвъзмездната финансова помощ, предвидени в подаденото проектно предложение;
- б) невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности;
- в) подобряване на качеството на проектното предложение и нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ..

Всички констатирани обстоятелства при проверките се описват в **протокола от работата на оценителната комисия** и се вземат предвид при извършване на корекции/редукция на разходите.

Етап 2: ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА.

Техническа и финансова оценка е оценка по същество на проектните предложения и се извършва при спазване условията и изискванията на **Ред за оценка на проектни предложения по мерки, финансиранни от ЕЗФРСР, включени в Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ-Тунджа** (наличен на интернет страницата на МИГ Тунджа www.tundzhaleader.org в секция „Кандидатстване с проекти”, раздел „Ред за оценка) и съгласно **КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА** на проектни предложения - Приложение № 2 от Документи за информация към настоящите Условия за кандидатстване.

На техническа и финансова оценка подлежат **само проектни предложения, преминали успешно оценка на административното съответствие и допустимост**. Оценката на проектните предложения се извършва по критерии и методика, определени в Условията за кандидатстване.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Техническата и финансова оценка на всяко проектно предложение се извършва чрез попълването на оценителна таблица в системата ИСУН 2020 съгласно Приложение № 2 Критерии и методика за техническа и финансова оценка към Документи за информация, които са част от Насоките за кандидатстване.

Съответствието с критериите за подбор на проектите се преценява към датата на подаване на проектното предложение съобразно приложените към него документи. В случай, че изпълнението на условията по критериите е станало основание за класиране на кандидата пред други кандидати по настоящите Условия за кандидатстване, той се задължава да подържа съответствие с критериите в срока на мониторинг.

Въз основа на Критериите за техническа и финансова оценка и получения общ брой точки, **проектните предложения се класират в низходящ ред**.

Бенефициентите, които не се явяват възложители по ЗОП, прилагат Глава четвърта от ЗУСЕСИФ за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ и ПМС № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от ЕСИФ. Бенефициентите, които се явяват възложители по смисъла на ЗОП, прилагат Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане.

Кандидатите следва да съобразят, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя на основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на посочените нормативни актове. Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване.

Проектното предложение и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата до сключване на договор за предоставяне на финансова помощ.

Работата на Комисията за подбор приключва с оценителен доклад. Оценителният доклад се генерира в ИСУН 2020. Оценителния доклад се подписва от председателя, секретаря и всички членове на комисията. Оценителният доклад се одобрява от УС на МИГ.

МИГ прикачва в ИСУН 2020 всички документи, свързани с процеса на оценка, вкл. оценителния доклад и уведомява ДФЗ за това в срок до 5 работни дни от одобряване на оценителния доклад.

ВАЖНО:

Класиранныте проекти се проверяват от ДФЗ за съответствие с критериите за допустимост на кандидата и критериите за допустимост на проекта.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Оценката на проектните предложения по настоящата процедура ще се извърши съгласно **Ред за оценка на проектни предложения по мерки, финансиирани от ПРСР 2014-2020 г. и ЕЗФРСР чрез Стратегията за ВОМР**, налични на интернет страницата на МИГ – www.tundzhaleader.org, и съгласно КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА на проектни предложения - Приложение № 2 Критерии и методика за ТФО от Документи за информация към настоящите Условия за кандидатстване.

Критерии целят да гарантират насочване на помощ съобразно установените потребности и заложените цели в Стратегията за ВОМР, като се приоритезират проекти както следва:

№	Критерии за подбор/оценка	Максимален брой точки
1	Проекти, включващи инвестиции за развитие на „зелена икономика“ - над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с инвестиции за развитие на „зелена икономика“ ⁸	20
2	Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост: ▪ разкриващи минимум едно допълнително работно място- 10 т. ▪ разкриващи повече от едно допълнително работно място- 20 т.	20
3	Проекти, включващи иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси) - над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси)	15
4	Проекти за производствени дейности и услуги	15
5	Проекти за развитие на интегриран селски, еко, културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм, стъпващи на природните, исторически и културни ценности на територията	10
6	Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват	10
7	Проекти, при които за производството/услугите се използват суровини и материали, произведени/предлагани от производители/търговци от територията на МИГ –Тунджа максимален брой точки-10: - минимум 10% от използваните суровини/материали са с произход	10

⁸ В контекста на Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „**Зелената икономика — насырчаване на устойчивото развитие в Европа**“ 2013/C 271/03, Официален вестник на Европейския съюз C271/18 от 19.9.2013; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52012IE2407>

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

от територията на МИГ – 5 точки; - минимум 20% от използваните сировини/материални са с произход от територията на МИГ – 10 точки	
Общ максимален брой точки:	100

МИГ-Тунджа ще предоставя финансова помощ от СВОМР само за проекти, получили най-малко 20 точки (минимално допустима оценка за качество на проектните предложения) и за които представения бизнес план по образец показва икономическа жизнеспособност и устойчивост на дейността на кандидата чрез прилагането на планираните инвестиции и дейности, постигане на целите на мярката и достигане на стойностите на показателите за икономическа ефективност.

В случай, че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни оценки, проектите ще бъдат подреждани в низходящ ред и ще се дава предимство на проекта/ите, получил/и по – висока оценка/и по Критерий „Проекти, включващи иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси - над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси)“

При равен брой точки и по този критерий, ще се дава предимство на проекта/ите, получил/и оценка/и по Критерий „Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват“.

При равен брой точки и по двата критерия, ще се дава предимство на проекта/ите, получил/и оценка/и по Критерий „Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост – разкриващи минимум едно допълнително работно място - 10 т, разкриващи повече от едно допълнително работно място - 20 т“.

ВАЖНО! Дефиниции и условия за целите на техническата и финансова оценка и прилагането на критериите за подбор на проекти:

- Относно Критерий „Проекти, включващи инвестиции за развитие на „зелена икономика“ - над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с инвестиции за развитие на „зелена икономика“.**

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия:

Проектът ще получи точки, в случай че включва инвестиции, насочени към дейности в контекста на Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „**Зелената икономика — насырчаване на устойчивото развитие в Европа**“ 2013/C 271/03, Официален вестник на Европейския съюз C271/18 от 19.9.2013;

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52012IE2407>

- В случай, че над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с инвестиции за развитие на „зелена икономика“ проектът ще получи 20 точки.

За доказване на съответствие: на база представена информация в електронния Формуляр за кандидатстване (раздели „Бюджет“, „План за изпълнение / Дейности по проекта“ и подробна обосновка в „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“).

- **Относно Критерий „Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост“.**

Проектът ще получи точки, в случай, че в резултат от изпълнението му се създават съответния брой работни места, както следва:

- минимум 1 допълнително работно място – 10 точки
- повече от 1 допълнително работно място – 20 точки

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: В резултат от изпълнението на проекта, в Бизнес плана - Таблица Б2 "Заетост", кандидатът да предвижда разкриване и поддържане на нови работни места – за една цяла година, по трудово правоотношение, на 8 часа работно време. Когато е предвидено работно място за 6 месеца, работното място се отчита като 0,5 бр. и точки по критерия не се присъждат. Отчитат се данните само за новосъздадени работни места, свързани с проекта след неговото стартиране. Данните за целевата стойност на индикатора следва да съответстват на тези, посочени в т. 3 от Формуляра за мониторинг и табл. Б2 на Бизнес плана.

При планирано минимум едно допълнително работни място се присъждат 10 точки; над едно допълнително работно място - 2 или повече работни места се присъждат 20 точки.

За доказване на съответствие: Източник на данните за броя работни места на трудово правоотношение, които ще бъдат разкрити в резултат от реализация на дейностите по проекта, са: Таблица Б2 "Заетост" от Бизнес плана; приложени „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“, а за новосъздадени предприятия се подава Ведомост за заплати за месеците в периода от вписването в Търговския регистър до деня преди подаване на проектното предложение; приложена Справка-декларация за съществуващия и нает персонал (Приложение № 16); раздел „Индикатори“ от електронния Формуляр за кандидатстване и Формуляра за мониторинг – Приложение № 9, документи за попълване към Условията за кандидатстване. Данните в посочените документи следва да са идентични. Изпълнението подлежи на проверка в целия период на мониторинг, посочен в поясненията по т.Б 2 от бизнес плана и в административния договор.

Задължението за поддържане на определения брой персонал се вписва в административния договор за отпускане на безвъзмездна финансова помощ и е за три години след извършване на окончателното плащане по проекта.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Относно Критерий „Проекти, включващи иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси) - над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси)“.

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации (иновативни продукти, вкл. туристически и/или процеси)

Съгласно дефиниция на Генерална Дирекция (ГД) Земеделие и развитие на селските райони на ЕК⁹: Инновация е нова идея, която се доказва като успешна в практиката. Инновацията може да бъде технологична, не-технологична, организационна и социална. Инновацията може да е нов продукт, практика, услуга, производствен процес или организация.

Съгласно Наръчника от Осло¹⁰ инновация е въвеждане в употреба на някакъв нов или значително подобрен продукт (стока или услуга) или производствен процес, на нов метод за маркетинг или на нов организационен метод в търговската практика, организацията на работните места или външните връзки, които създават пазарни предимства и при това повишават конкурентоспособността на фирмите.

В този смисъл и на базата на дефинициите на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и Наръчника от Осло за целите на настоящата процедура, за да получи точки, кандидатът трябва да докаже в своето проектно предложение, че чрез инвестициите по проекта ще въведе нова за територията на МИГ – Тунджа практика / продукт / услуга и/или нови за предприятието продукти и/или услуги, вкл. туристически продукти/процеси, подкрепени от релевантни документи: проучвания, сертификати, патенти, свидетелства за регистрация на полезен модел и други приложими документи, като над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации.

За доказване на съответствие се проверяват: Формуляр за кандидатстване (раздели „Бюджет на проекта“ „План за изпълнение / Дейности по проекта“ и подробна обосновка в „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“), ТДИД, Бизнес план и други представени от кандидата документи, свързани с дейностите и разходите, за чието подпомагане се кандидатства с проектното предложение.

- Относно Критерий „Проекти за производствени дейности и услуги“.

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: Инвестициите по проекта са свързани за дейности сферата на производството и услугите

⁹ GUIDELINES ON PROGRAMMING FOR INNOVATION AND THE IMPLEMENTATION OF THE EIP FOR AGRICULTURAL PRODUCTIVITY AND SUSTAINABILITY

¹⁰ Manuel d’Oslo 3e édition © OECD/EUROPEAN COMMUNITIES 2005

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5889957/OSLO-FR.PDF/93ff557c-e822-43fe-a0ad-ec8b5d7b9c7b>

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

За доказване на съответствие с критерия: Принадлежността на проекта към икономически сектори в сферата на производството и услугите да е определена от кода по КИД-2008, посочен във електронния формуляр за кандидатстване в поле Основни данни. Проверка на информацията вън Formulyara за кандидатстване, Formulyara за мониторинг Бизнес план, Таблица за допустимите инвестиции и други представени от кандидата документи, свързани с дейностите и разходите, за чието подпомагане се кандидатства с проектното предложение.

За да се удостовери, че проектът е в сферата на производството и услугите , инвестициите трябва да включват закупуването на съоръжения, оборудване, обзавеждане и/или строителство/ реконструкция/ основен ремонт на сгради/помещения и/или закупуване на нематериални активи софтуер и други инвестиционни разходи, необходими за съответния производствен процес (на неземеделски продукт/и) или предлагането на съответните услуги съгласно посочения код по КИД 2008 на проекта, попълнен в поле Основни данни на електронния формуляр за кандидатстване.

Бизнес планът и планираните дейности и инвестиции трябва категорично да доказват, че проектното предложение предвижда създаване или подобряване на производствена икономическа дейност и/или или занаятчийска дейност, свързана с производство и/ или услуги съгласно посочения код по КИД 2008 на проекта във формуляра за кандидатстване.

- Относно Критерий „Проекти за развитие на интегриран селски, еко, културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм, стъпващи на природните, исторически и културни ценности на територията”.**

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: Инвестицията е насочена към развитие на интегриран селски, еко, културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм, стъпващи на природните, исторически и културни ценности на територията.

За доказване на съответствие с критерия: Във Formulyara за кандидатстване, Основни данни- т.2 , секция КИД на проекта да е попълнен код по КИД 2008, свързан с развитие на туризъм (в обхвата на допустимите дейности съгласно раздел 13 от УК), в това число: места за настаняване, места за хранене, туристически услуги, допълващи престоя на туристите като например: рекреационни занимания – разходки, различни форми на спорт на открито, лечебно-климатичен отдих и възстановяване; организиране на участие в полска работа, инициативи за откриване на историческото, етнографско, културно, архитектурно наследство, фолклор, обичаи, организиране и демонстрации на занаяти, ловни и риболовни излети и други туристически услуги.

Извършва се проверка на информацията в Бизнес план, Таблица за допустимите инвестиции, Formulyar за кандидатстване (Раздели „Бюджет, „План за изпълнение / Дейности по проекта“ и „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“) и други представени от кандидата документи, свързани с дейностите и разходите, за чието подпомагане се кандидатства с проектното предложение. В раздел Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение” следва за е

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ- ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

налична подробна обосновка за връзката на предложените дейности и инвестиции с природните, исторически и културни ценности на територията на МИГ-Тунджа.

За да се удостовери, че проектът е за развитие на интегриран селски туризъм, инвестициите трябва да включват оборудване и/или строителство/реконструкция/ основен ремонт на сгради/помещения и/или закупуване на софтуер и други инвестиционни разходи, необходими за целта, приложими и използвани единствено за извършването на поне една допустима съгласно настоящите условия туристическа дейност, свързана с развитието на интегриран селски, еко, културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм.

Бизнес планът и планираните дейности и инвестиции трябва категорично да доказват, че проектното предложение предвижда развитие на интегриран селски, еко, културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм на територията на МИГ-Тунджа, а именно туризъм, свързан със селския район, в който се осъществява, с ясно изразена връзка с местните ресурси, дейности, продукти, производства и услуги и е с участието на местните общности.

- **Относно Критерий „Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват“**

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия

- **Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит в сектора, за който кандидатстват:** Точки се присъждат в случай, че кандидатът е предприятие, осъществяващо дейност в сектора, за който кандидатства и реализирало най-малко 5000 лева оборот за последните три приключени финансови в икономическа дейност в сектора, в който кандидатства. Секторът, за който се кандидатства по проектното предложение се посочва във Формуляра за кандидатстване. Дейността на предприятието се доказва с удостоверение от НСИ за основната и допълнителните икономически дейности, осъществявани от кандидата през предходната финансова година, предхождаща датата на кандидатстване и Отчет за приходите и разходите и Справка за приходите и разходите по видове и икономически дейности¹¹ за последните три приключени финансови години, заверен от НСИ.
- **Проекти, подадени от кандидат, чийто собственик или представляващ притежава образование и/или стаж в сектора, за който кандидатства:**
 - Образованietо се доказва с един или повече от следните документи на кандидата или представляващия кандидата или собственика/ците на кандидата:
Копие от диплома за придобита образователно-квалификационна степен

¹¹ Посоченияят документ е част от Годишния отчет за дейността на кандидата. Съгласно чл. 29, ал. 3 от Закона за счетоводството „Годишният финансов отчет на едноличните търговци, на които размерът на нетните приходи от продажби за текущия отчетен период не надхвърля 200 000 лв. и не подлежи на задължителен независим финансов одит, може да се състои само от отчет за приходите и разходите“. В този случай се представя целият отчет за приходите и разходите към Годишния отчет за дейността на кандидата.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

„бакалавър“ или по-висока степен (образователна или научна); Копие на свидетелството за правоспособност за професии, упражняването на които изиска правоспособност; Копие на удостоверението за професионално образование (средно-специално или друг вид образование).

- Стажът се доказва с един или повече от следните документи на кандидата или представляващия кандидата или собственика/ците на кандидата: копие от трудова/осигурителна книжка, от която да е видно най-малко 1 година трудов/осигурителен стаж по професията в съответния сектор.

В случай че за доказване на тези обстоятелства се представят документи на един от съдружниците/собствениците, той следва да притежава най-малко 50 на сто от дяловете/капитала на кандидата.

- **Относно Критерий „Проекти, при които за производството/услугите се използват сировини и материали, произведени/предлагани от производители/търговци от територията на МИГ –Тунджа”.**

Изискване, за да бъдат присъдени точки по критерия: Проектът ще получи точки, в случай че докаже, че в процеса изпълнение на бизнес плана за производството/услугите съгласно производствената програма на кандидата, посочена в Бизнес плана ще използват сировини и материали, произведени/предлагани от производители/търговци от територията на МИГ –Тунджа:

- минимум 10% от използваните сировини/материали са с произход от територията на МИГ – 5 точки;
- минимум 20% от използваните сировини/материали са с произход от територията на МИГ – 10 точки

За доказване на съответствие: на база представена информация в електронния Формуляр за кандидатстване („План за изпълнение /Дейности по проекта“ и „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“) и в Бизнес плана на кандидата.

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Проектните предложения по обявената процедура се подават от кандидата или от упълномощено от него лице единствено и изцяло по електронен път чрез попълване на учеб базиран Формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) <http://eumis2020.government.bg/> единствено с използването на **Квалифициран електронен подpis** (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>

За регистрацията е необходима актуална електронна поща. **Този имейл адрес не трябва да се променя в периода на кандидатстване и оценка до момента на сключване на Административен договор за предоставяне на БФП.** След регистрацията кандидатът трябва да влезе в профила си и да намери процедурата на „МИГ -Тунджа“ за прием на проектни предложения по мярка 6.4.1. от Стратегията за ВОМР. Активира подаване на ново проектно предложение, в резултат на което на екрана се зарежда формуляра за кандидатстване. Попълват се внимателно разделите на формуляра в съответствие с изискваната информация в тях. В последния раздел (Раздел 12) на електронния формуляр за кандидатстване се прикачват всички придружаващи документи, описани в т.24 на настоящите Условия за кандидатстване.

Допълнителна пояснителна информация или документ от кандидатите относно декларираните обстоятелства и представените документи може да бъде предоставена **само по искане на КППП**.

При попълване на формуляра за кандидатстване е необходимо периодично да се записва въведената информация.

След като са попълнени всички раздели на формуляра и изискуемите документи бъдат прикачени, кандидатът стартира **проверка на така създаденото проектно предложение**. Системата показва наличието на грешки или липсваща информация, като дава възможност за корекции и допълване.

Изчистеният от грешки формуляр се подава чрез бутона <ПОДАЙ ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ>. В резултат се генерира файл, който трябва да се свали на компютъра. Този файл е с разширение .isun и трябва да се подпише с електронен подпис на кандидата. Подписаният файл трябва да е от вид или схема „Detached signature“. Изходният файл е с разширение .p7s или друг подобен. Той се прикачва в системата и се подава проектното предложение. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

Движението на подаденото проектно предложение може да се следи в профила на кандидата в ИСУН 2020.

Проектното предложение за предоставяне на финансова помощ и приложените към него документи могат да бъдат **изцяло или частично оттеглени от кандидата до сключване на договор** за предоставяне на финансова помощ в писмена форма. При оттегляне на проектното предложение кандидатът може да подаде ново, ако периодът на прием не е изтекъл.

Условията за кандидатстване може да бъдат изменяни единствено при условията на чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

ВАЖНО!

Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на проектното предложение се осъществяват през ИСУН чрез електронния профил на кандидата.

За дата на получаване на кореспонденцията и уведомленията се счита датата на изпращането им чрез ИСУН. Сроковете започват да текат за кандидатите/бенефициентите

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

от изпращането на съответната кореспонденция и уведомление от оценителната комисия в ИСУН. В тази връзка е **важно кандидатите да разполагат винаги с достъп до имейл адреса, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020.**

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

24.1. Списък с общи документи:

I. Общи документи

1. Таблица за допустими инвестиции в електронен формат „xls“ или „xlsx“ и подписана и подпечатана от кандидата в един от следните формати „pdf“ или „jpg“. (Приложение № 1 от Документи за попълване) – *В падащото меню на раздел 12 на Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 наименованието на документа е "Таблица за допустими инвестиции";*
2. Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни по образец подписана, подпечатана, датирана . Представя се в един от следните формати: „pdf“, „jpg“, „jpeg“, „jpg“, „zip“, „rar“, „7z“ (Приложение № 2 от Документи за попълване) - *В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН 2020 наименованието на документа е "Декларация съгласие и информираност за обработване на личните данни"*
3. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от кандидата. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

Пълномощното се попълва, датира и подписва на хартиен носител от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и пълномощното се подписва от всяко от тях. След попълването, подписването и поставянето на дата на хартиения носител и нотариалната заверка, пълномощното се сканира и прикачва в ИСУН 2020.

От пълномощното следва да е видно, че лицето е упълномочено да представлява кандидата към датата на подаване на проектното предложение по процедурата и да подаде от негово име формуляра за кандидатстване, като го подпише с КЕП. Документът не е задължителен за всички кандидати, а се изисква в случай че кандидатите желаят да упълномощят лице, което не е официален представител на кандидата да подаде проектното предложение с КЕП.

4. Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му. Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
5. Удостоверение от НАП по чл.162, ал. 2, т.1 от ДОПК за наличие или липса на задължения на кандидата и представляващия/те кандидата и на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата, издадено не по-рано от един месец преди подаване на проектното предложение. Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpeg“, „jpg“, „zip“, „rar“, „7z“. *В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН 2020 наименованието на документа е „Удостоверение за*

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

наличие или липса на задължения по смисъла на чл. 162, ал.2, т.1 от ДОПК от Национална агенция по приходите и Удостоверение за липса на задължения към общината”;

6. Удостоверение от ИА „ГИТ“ за наличие или липса на установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установлен; Представя се в един от следните формати: .pdf, .zip, .rar, .7z;
7. Декларация за липса на основания за отстраняване (съгласно Приложение № 3 от Документи за попълване) от представляващия/те кандидата и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата - датирана, подписана и подпечатана. Представя се в един от следните формати: .pdf, .zip, .rar, .7z.
8. Декларация за нередности съгласно Приложение № 4 от Документи за попълване от представляващия/те кандидата и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата - датирана, подписана и подпечатана - представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
9. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/разрешително от компетентния орган по околната среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите (*когато е приложимо*). Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
10. Становище от съответната басейнова дирекция, доказващо, че обектите, предмет на инвестицията, не противоречат на плановете за управление на речните басейни *в случаите на инвестиции с дейности по напояване, водовземане, водоснабдяване*. Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;
11. Разрешително за водовземане и/или разрешително за ползване на воден обект в случаите, предвидени в Закона за водите (*когато е приложимо*). Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;
12. Лицензи, разрешения и/или друг документ, удостоверяващ регистрацията, в случаите на предвидени разходи за дейности и инвестиции, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство и неупоменати изрично в настоящия списък (*когато е приложимо*). Представят се в един от следните формати: .xlsx, .xls, .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

13. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски, в случай че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг (*когато е приложимо*). Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
14. Бизнес План (по образец, Приложение № 5а от документите за попълване) с подпис/и, печат на всяка страница и Таблиците от бизнес плана (по образец, Приложение № 5б от документите за попълване). Представят се в един от следните формати: .xls, .xlsx, .pdf, .jpg, .doc, .docx;
15. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по реда на настоящите условия. Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
16. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижим имот, върху който ще се изпълнява проекта, или документ за учредено право на строеж върху имота или документ за ползване върху имота, вписан в районната служба по вписванията, валиден за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР, съгласно изискванията на т.5 и т.6 от раздел 13.2 от УК. Представя се в един от следните формати: „.pdf,.jpg,.rar,.7z,.zip. В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН 2020 наименovanieto на документа е Документ за собственост или документ за ползване върху имота.
17. Инвентарна книга към датата на подаване на проектно предложение към стратегията за ВОМР с разбивка по вид на актива, дата и цена на придобиване - в случай на разходи, които представляват дълготрайни материални активи съгласно Закона за счетоводството (*когато е приложимо*). Представя се в един от следните формати .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z ;
18. Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за предходната финансова година и/или за последния отчетен период (за юридически лица и еднолични търговци). Представя се в един от следните формати: .pdf, .jpg, .xls, .xlsx. В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН 2020 наименovanieto на документа е Справка за дълготрайните активи или инвентарна книга към датата на подаване на проектното предложение.
19. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени разходи преди подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. съгласно чл. 21, ал. 2, т. 14 от Наредба № 22, ведно с банкови извлечения (*когато е приложимо*). Представят се в един от следните формати: „pdf“ или „jpg“;
20. Една оферта, и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи, в случай че разходът е включен в Списък с референтни разходи на ДФЗ, ведно с отправено от кандидата Запитване за оферта. Представя се в един от следните формати: .pdf,.jpg,.rar,.7z,.zip,.xls,.xlsx,.p7s,.p7m. В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

2020 наименованието на документа е Една независима оферта.

21. Най-малко три съпоставими независими оферти, ведно с отправено от кандидата Запитване за оферта, за разход/и, невключчен/и в Списъка с референтни разходи на ДФЗ. Представят се в един от следните формати: .pdf,.jpg,.rar,.7z,.zip,.xls,.xlsx,.p7s,.p7m.
22. Решение на кандидата за избор на изпълнител в случай, че не се налице условията за избор на изпълнител по реда на ПМС 160/2016 или решение за определяне стойността на разхода на база индикативните оферти, в случай, че кандидата ще прилага ПМС 160/2016 година за избор на изпълнител. (*което от двете е приложимо*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;
23. Предварителни или окончателни договори за строителство, услуги и доставки – обект на инвестицията (*когато е приложимо*). Представят се в един от следните формати: „.pdf,.jpg,.xlsx,.xls,.rar,.7z,.zip“;
24. Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП и справка за обобщените параметри на предприятието, което подава декларацията - Приложение № 6а и Приложение № 6б. Представя се в формат .pdf, или .jpg (за декларацията) и .xls, .xlsx (за справката);.Приложение бв съдържа Указания за попълване на декларацията и е само информация.
25. Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта от представляващия/те кандидата и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата – Приложение № 7 от указанията за кандидатстване - Документи за попълване. Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z. Декларацията е датирана, подписана и подпечатана от кандидата.
26. Декларация за липса на изкуствено създадени условия от представляващия/те кандидата и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата – Приложение № 8 от указанията за кандидатстване - Документи за попълване. Представя се в формат един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z. Декларацията е датирана, подписана и подпечатана от кандидата.
27. Формулар за мониторинг, датиран, подписан и подпечатан от кандидата - съгласно Приложение № 9 от Документи за попълване. Представя се в един от следните формати: „.xlsx, .xls, .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z“;
28. Декларацията за съгласие данните на кандидата да бъдат предоставени от НСИ на УО и ДФЗ-РА - Приложение № 10 от Документи за попълване (Приложение № 8 към чл. 24, ал. 1, т. 21 от Наредба 22). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“; Декларацията е датирана, подписана и подпечатана от кандидата;
29. Декларация за минимални и държавни помощи – Приложение № 11 към УК – Документи за попълване. Представя се в един от следните формати: „.jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z. Декларацията е датирана, подписана и подпечатана от кандидата;
30. Удостоверение за липса на задължения към община Тунджа, вкл. представляващия/те

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

лицето, съдружници, прокуристи и др. лица с правомощия за вземане на решение или контрол по отношение на кандидата за подпомагане. Представя се в един от следните формати: „pdf“ или „jpeg“, „jpg“, „zip“, „rar“, „7z“. В падащото меню на раздел 12 на ФК в ИСУН 2020 наименованието на документа е „Удостоверение за наличие или липса на задължения по смисъла на чл. 162, ал.2, т.1 от ДОПК от Национална агенция по приходите и Удостоверение за липса на задължения към общината“.

31. Декларация за свързаност съгласно Заповед № РД 09-647 от 03.07.2019 г. на Ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г. – Приложение № 12 от Документи за попълване. Декларацията се попълва от собственик, представляващ по закон или пълномощие или управител на юридическо лице, всеки от съдружниците в търговско дружество, всеки член на настоятелството на читалище или всеки член на управителния съвет на юридическо лице с нестопанска цел. Декларацията не се представя от кандидати, които са публичноправна организация по смисъла на § 2 т.43 от допълнителните разпоредби на ЗОП. Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z. Декларацията е датирана, подписана и подпечатана от кандидата.
32. Отчет за приходите и разходите¹² за последната приключена финансова година, преди датата на кандидатстване, заверен от НСИ. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

II. Допълнителни общи документи, в зависимост от вида на кандидата:

33. Декларация за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване за кандидати – земеделски стопани-по образец, Приложение №13 от документи за попълване. (когато е приложимо) – датирана, подписана, подпечатана. Представя се в един от следните формати: .doc, .docx, .pdf, .jpg „pdf“ или „jpg“;
34. Регистрационна карта на земеделския стопанин, издадена по реда на наредбата по § 4 ЗПЗП, и анкетни формуляри към нея с приложен Опис на животните, когато в изчисляването на стандартния производствен обем участват животни (когато е приложимо). Представя /т се във формат „pdf“ или „jpg“;
35. Документ за собственост или ползване на земята или заповеди по чл. 37в, ал.4, 10 и 12 от ЗСПЗЗ, която участва при изчисляването на минималния стандартен производствен обем за кандидати – земеделски стопани (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;
36. Удостоверение за вписване в регистъра на занаятчиите, издадено от Регионалната занаятчийска камара (в случай, че има действаща такава) в случай на кандидат, регистриран по Закона за занаятите (когато е условие за допустимост); Представя се

¹² Съгласно чл. 29, ал. 3 от Закона за счетоводството „Годишният финансов отчет на едноличните търговци, на които размерът на нетните приходи от продажби за текущия отчетен период не надхвърля 200 000 лв. и не подлежи на задължителен независим финансов одит, може да се състои само от отчет за приходите и разходите“. В този случай се представя целият отчет за приходите и разходите към Годишния отчет за дейността на кандидата.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

в един от следните формати „.jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z“;

37. В случай на кандидати, регистрирани по Закона за занаятите: Свидетелство за калфа или майсторско свидетелство, или свидетелство за придобита II или III степен на професионална квалификация в институции от системата на професионалното образование и обучение или диплома за висше образование, съответстващо на занаята, който иска да упражнява. (*когато е приложимо*) Представя се във формат „.pdf“ или „.jpg“.

Документите качени в ИСУН 2020 следва да са представени на български език. В случаите, когато оригиналният документ е изгoten на чужд език, той е придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален, по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, той е легализиран или с апостил.

ВАЖНО!

С Квалифициран електронен подпись /КЕП/ се подписва само Формулярът за кандидатстване.

24.2. Списък със специфични документи:

I. Списък с документи при строително-монтажни работи: строителство, реконструкция, основен ремонт, рехабилитация

1. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)", в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) или заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира основно или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията. Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;
2. Разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно Закона за устройство на територията, или становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „.pdf“ или „.jpg“;
3. Подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице за съответните части на инвестиционния проект. Представят се в един от следните формати .pdf, .jpg, .rar, .7z, .zip, а също и като електронни таблици във формат .xlsx, или.xls;

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

4. Количество-стойностни сметки. Представят се подписани и подпечатани във един от следните формат pdf, или .jpg, а също и като електронна таблица във формат .xlsx, или .xls, съгласно Приложение № 14;
5. Разрешение за поставяне, издадено в съответствие със Закона за устройство на територията за разходи за преместващи обекти (*важи, в случай че проектът включва разходи за преместващи обекти*). Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z.

II. Други специфични документи в зависимост от вида на инвестициите:

6. Технологичен проект ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице (*когато инвестицията по проекта е част от технологичен процес, включително за инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса*) и техническа спецификация за съответните машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане (*когато е приложимо*). Представя се в един от следните формати: .pdf, .jpg, .zip, .rar;
7. Анализ, удостоверяващ подобряването на енергийната ефективност в предприятието и/или изпълнението на условията по т. II.Б от Раздел 13.2,,Условия за допустимост на дейностите“, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област (*важи в случаите на инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса и/или инвестиции за подобряване на енергийната ефективност в предприятието*). Представя се в един от следните формати: .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;
8. Доклад и Резюме за отразяване на резултатите от енергийно обследване (*важи в случаите на инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса и/или инвестиции за подобряване на енергийната ефективност в предприятието*). Представя се сканиран във формат „pdf“ или „jpg“;
9. Декларация за наличието на суровини за периода на изпълнение на бизнес плана при производство на електроенергия от биомаса и/или при производство на биоенергия (Приложение № 15 от Документи за попълване) - когато се предвижда използване на биомаса, получена в резултат на земеделската или преработвателната дейност на кандидата или чрез предварителни или окончателни договори с описани вид, количества и цена на суровините - когато не се предвижда използване на биомаса, получена в резултат на земеделската или преработвателната дейност на кандидата – датирана, подписана, подпечатана. (*когато е приложимо*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.

III. Специфични документи, доказващи съответствие с критериите за подбор:

10. Проучвания, сертификати, патенти, удостоверения за регистрация на полезен модел и

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

други приложими документи, доказващи иновативност на проектното предложение (*когато е приложимо*). Представя/т се във формат „pdf“ или „jpg“;

11. Справка за съществуващия и нает персонал към края на предходната спрямо кандидатстването календарна година (по образец, Приложение №16 от документи за попълване) (*когато е приложимо*)- датирана, подписана, подпечатана. Представя се в един от следните формати: .xlsx, .xls, .jpg, .jpeg, .pdf, .zip, .rar, .7z;
 12. Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд¹³ (заверен от кандидата и НСИ) или Ведомост за заплати, заверена от кандидата (*което и когато е приложимо*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;
 13. Удостоверение от НСИ за определяне на кода на основната и допълнителните икономически дейности на кандидата през предходната финансова година, предхождаща датата на кандидатстване, за доказване на опит в сектора, за който кандидатства. (*когато е приложимо*). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;
 14. Копие от диплома за придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или по-висока степен (образователна или научна) и/или Копие на свидетелството за правоспособност за професии, упражняването на които изисква правоспособност и/или Копие на удостоверилието за професионално образование (средно-специално или друг вид образование) за доказване на образование в сектора, за който кандидатства, на кандидата или представляващия кандидата или собственика/ците на кандидата. (*когато е приложимо*) Представя/т се във формат „pdf“ или „jpg“.
 15. Копие от трудова/осигурителна книжка, от която да е видно най-малко 1 година трудов/осигурителен стаж по професията в съответния сектор за доказване на стаж в сектора, за който кандидатства, от кандидата или представляващия кандидата или собственика/ците на кандидата. (*когато е приложимо*) Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
 16. Отчет за приходите и разходите¹⁴ и Справка за приходите и разходите по видове и икономически за последните три приключени финансови години, преди датата на кандидатстване, заверени от НСИ (*ако е приложимо*). Представят се във формат „pdf“ или „jpg“.
- Документите качени в ИСУН 2020 са представени на български език. В случаите, когато оригиналният документ е изготовен на чужд език, той е придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален, по смисъла на Гражданския процесуален кодекс, той е легализиран или с апостили.

¹³ Съгласно чл. 29, ал. 3 от Закона за счетоводството „Годишният финансов отчет на едноличните търговци, на които размерът на нетните приходи от продажби за текущия отчетен период не надхвърля 200 000 лв. и не подлежи на задължителен независим финансов одит, може да се състои само от отчет за приходите и разходите“. В този случай се представя целият отчет за приходите и разходите към Годишния отчет за дейността на кандидата.

¹⁴ Съгласно чл. 29, ал. 3 от Закона за счетоводството „Годишният финансов отчет на едноличните търговци, на които размерът на нетните приходи от продажби за текущия отчетен период не надхвърля 200 000 лв. и не подлежи на задължителен независим финансов одит, може да се състои само от отчет за приходите и разходите“. В този случай се представя целият отчет за приходите и разходите към Годишния отчет за дейността на кандидата.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Процедурата е с два крайни срока за кандидатстване.

Период на прием за подаване на проектни предложения:

**Начална дата за подаване на проектните предложения по първи прием: 10.06.2022 г.
10,00 часа. Краен срок за подаване на предложението: 11.07.2022 г. 17:00 часа.**

**Начална дата за подаване на проектните предложения по втори прием: 01.09.2022
г.10,00 часа. Втори краен срок за подаване на предложението: 03.10.2022 г. 17:00 часа.**

26. Адрес за подаване на проектните предложения:

Проектните предложения по настоящата процедура се подават по изцяло електронен път
чрез ИСУН 2020 на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

27. Допълнителна информация:

27.1. Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условията за кандидатстване:

В срок до 3 седмици преди крайния срок за подаване на проектни предложения по настоящата процедура за прием могат да се задават въпроси и да се искат допълнителни разяснения на e-mail: migtundzha@abv.bg, като ясно се посочва номера на поканата за набиране на предложения и/или <https://eumis2020.government.bg> (секция Разяснения по процедурата).

Писмени разяснения ще бъдат дадени в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

С оглед осигуряване равнопоставено третиране на кандидатите, МИГ –Тунджа няма да дава разяснения, които съдържат становище относно качеството на конкретно проектно предложение. Разяснения се дават по отношение на условията за кандидатстване и са задължителни за всички кандидати.

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани на интернет страницата на МИГ – Тунджа: <https://www.tundzhaleader.org> и на <https://eumis2020.government.bg> (секция Разяснения по процедурата).

27.2. Процедура за уведомяване на неодобрени и одобрени кандидати и сключване на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

Уведомяването на отхвърлените и одобрените кандидати за сключване на административни договори се извършва чрез ИСУН.

МИГ уведомява кандидатите, чиито проектни предложения не са одобрени в срок до 5 работни дни от одобрението на оценителния доклад.

Всеки кандидат, получил уведомително писмо от МИГ, че проектното му предложение не е одобрено или че е частично одобрено, има право да възрази пред ДФЗ в срок до 3 работни дни от датата на получаването на уведомлението.

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Изпълнителният директор на ДФЗ се произнася по основателността на възражението като:

1. връща проектното предложение за повторно извършване на процедурата по оценка;
2. потвърждава предварителното решение на МИГ.

При одобрен от ДФЗ оценителен доклад, кандидатите, чиито проектни предложения са предложени за финансиране, се поканват да представят пред ДФЗ доказателства, че отговарят на изискванията за бенефициент, като представят необходимите документи за сключване на административен договор за предоставяне на БФП.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

1. Документи за попълване:

Приложение № 1 Таблица за допустими инвестиции

Приложение № 2 Декларация по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни
(Приложение № 12 от Наредба № 22/14.12.2015 г. на МЗХГ)

Приложение № 3 Декларация за липса на основания за отстраняване.

Приложение № 4 Декларация за нередности

Приложение № 5 а Бизнес План

Приложение № 5 б Таблицы към Бизнес План

Приложение № 6 а Декларация за обстоятелствата по чл.3 и чл.4 от ЗМСП

Приложение № 6 б Справка за обобщените параметри на предприятието – ЗМСП

Приложение № 6 в Указания за попълване на Декларация за обстоятелствата по чл.3 и чл.4 от ЗМСП - *приложението е за само информация относно попълването на декларацията*

Приложение № 7 Декларация за липса или наличие на двойно финансиране по проекта

Приложение № 8 Декларация за липса на изкуствено създадени условия

Приложение № 9 Формуляр за мониторинг

Приложение № 10 Декларация за НСИ

Приложение № 11 Декларация за минимални и държавни помощи по образец на МФ

Приложение № 12 Декларация за свърzanost съгласно Заповед № РД 09-647 от 03.07.2019 г. на Ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г.

Приложение № 13 Декларация за изчисление на минималния стандартен производствен

**ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ-
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

обем на стопанството към датата на подаване на заявлението за подпомагане

Приложение № 14 Количество-стойностна сметка

Приложение № 15 Декларация за наличието на суровини за периода на изпълнение на бизнес плана при производство на електроенергия от биомаса и/или при производство на биоенергия

Приложение № 16 Справка за съществуващия и нает персонал към края на предходната спрямо кандидатстването календарна година

2. Документи за информация:

Приложение № 1 Критерии и методика АСД

Приложение №1а Протокол от посещение на място

Приложение 1б Работен лист за оценка на бизнес плана

Приложение № 2 Критерии и методика ТФО

Приложение № 3-За-3б Списък разходи референтни цени

Приложение №4 Запитване за оферта

Приложение № 5 Списък на производствата преди индустрисалната преработка на дървесината съгласно Обща база за статистическите класификации на икономическите дейности в рамките на Европейската общност

Приложение № 6 Ръководство за подаване на проектни предложения
UGuide_MS_ISUN2020_eProject от 18 декември 2020г.

Приложение № 7 КИД 2008